

Information om ytvattenvärme

Ansvar

Det är alltid den sökande som har det yttersta ansvaret för att värmepumpsinstallationen inte förorsakar olägenhet för människors hälsa eller miljön. Informera därför värmepumpinstallatör och övriga entreprenörer om försiktighetsåtgärderna i detta informationsblad och kontrollera att de uppfylls.

Tänk speciellt på att förankra kollektorslangen väl på botten och att använda en köldbärarvätska som skadar djur och växter så lite som möjligt (ex. bioetanol).

Inom skyddsområde för ytvattentäkt är det tillståndsplikt att anlägga ytvattenvärme och det ställs extra höga krav på försiktighetsåtgärder.

En anläggning för värmeutvinning ur ytvatten kan komma i konflikt med strandskyddsbestämmelserna genom att den kan försämra tillgängligheten för allmänheten och livsvillkoren för djur- och växtarter. Det är sökandes ansvar att visa att så inte är fallet.

Att placera en värmepumpskollektor i ett vattenområde är att betrakta som vattenverksamhet. Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för vattenverksamhet. Vid större anläggningar bör samråd med länsstyrelsen ske.

Risker

Växter och djur i vattendrag och sjöar kan påverkas av värmeuttag. Vid läckage från kollektorslangen är det risk att växter och djur slås ut eller skadas.

När man installerar ytvattenvärme placeras en kollektorslang för värmeupptagning på sjöbotten eller nere i bottenslammet där temperaturen är något högre än i vattnet. Bottenförankring av slangen är mycket viktig så att den inte flyter upp med risk för påverkan vid isbildning och islossning. Slangen ska förses med tyngder och ju djupare ner den ligger desto mindre är risken för skador. Övergången från mark till sjö är en annan känslig punkt där is kan skada den om den ligger oskyddad i strandkanten. Anläggning för värmeutvinning ytvatten bör undvikas i känsliga och/eller skyddsvärda områden. Risken är även stor att kollektorn skadas av ankare och fiskeredskap.

Skyltning

Anläggningen ska vara tydligt skyltad, både från land och vatten. På skylten ska slangens läge i vattnet vara inritad.

Skylten ska även innehålla upplysning om anläggningens ägare inkl. telefonnummer.

Märk gärna slangen så den syns i vattnet. Skulle slangen flyta upp syns den tydligt och eventuella påkörningsolyckor kan undvikas.

Vidta följande försiktighetsåtgärder:

- Kontrollera om du behöver strandskyddsdispens eller om du ska samråda med länsstyrelsen om vattenverksamhet.
- Förankra kollektorslangen ordentligt på botten med tyngder.
- Se till att du får överskådliga och bra drifts- och säkerhetsinstruktioner av installatören. Kontrollera att det står vad du ska göra om det blir ett driftavbrott och/eller köldbärarvätska läcker ut. **Miljökontoret ska kontaktas vid läckage!**
- Köldbärarvätskan ska vara så miljöanpassad som möjligt. Etanolblandning ska vara framställd av ren etanol med max. 10 % denatureringsmedel som uppfyller läkemedelsverkets krav och färgämne godkänt för användning i livsmedel.
- Se till att kollektorn täthetsprovas i samband med installationen.
- Anläggningen ska utföras så att högst 5 liter köldbärarvätska kan läcka ut vid läckage. Anordning som förhindrar läckage genom självtryck ska finnas.
- Tänk på att använda ett godkänt köldmedium (t.ex. R 134a eller R 407c, ammoniak, butan eller propan).
- Du ska ha ett skriftligt utlåtande från alla som kan tänkas beröras av installationen. T.ex. fastighetsägare, fiskerättsinnehavare m.fl.
- Anläggningen ska vara tydligt skyltad, både från land och vatten. På skylten ska kollektorslangens läge i vattnet vara inritad. Skylten ska även innehålla upplysning om anläggningens ägare inklusive telefonnummer.